

Електронний Бюлетень: № 1/2018

Електронний Бюлетень публікується Спільним Технічним Секретаріатом Спільної Операційної Програми Румунія – Україна – Республіка Молдова 2007 – 2013, програма фінансується Європейським Союзом через Інструмент Європейського Сусідства та Партнерства

- **ДОСЯГНЕННЯ І РЕЗУЛЬТАТИ СПІЛЬНОЇ ОПЕРАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ РУМУНІЯ - УКРАЇНА - РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА 2007-2013 р.р.**
- **ВЕЛИКІ ІНФРАСТРУКТУРНІ ПРОЕКТИ, ЗАВЕРШЕНІ В 2017 РОЦІ**
- **СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ З ПРОЕКТАМИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ФІНАНСУВАННЯ?**

Досягнення і результати Спільної Операційної Програми Румунія - Україна -Республіка Молдова 2007-2013 р.р.

Спільна операційна програма Румунія - Україна – Республіка Молдова 2007-2013, профінансована Європейським Союзом в рамках Європейського Інструменту Сусідства та Партнерства спрямована на поліпшення економічної, соціальної та екологічної ситуації в програмній області в контексті безпечних кордонів через розширення контактів між партнерами по обидві сторони кордону через три пріоритети:

Пріоритет 1: На шляху до більш конкурентоспроможної економіки. Цей пріоритет зосереджувався на покращенні економічних показників прикордонних територій шляхом диверсифікації та модернізації економіки прикордонних територій.

Пріоритет 2. Екологічні виклики та готовність до аварій. Цей пріоритет був досягнутий за рахунок довгострокових рішень екологічних проблем, що стоять перед прикордонними районами, особливо ті, які пов'язані з надзвичайними екологічними ситуаціями, де скоординований підхід має важливе значення.

Пріоритет 3. Співпраця «людина до людини». Цей пріоритет сприяв поглибленню взаємодії людей та громад, що живуть у прикордонних районах.

Після двох закликів до участі та впровадженні окремих проектів, якими керували 491 партнерів із усіх трьох країн-учасниць, програма та її результати показують, як взаємодіють люди та організації в прикордонній зоні, подолання бар'єрів, обмежень та інших факторів, які можуть призвести до розділення в прикордонних районах.

Наведені нижче результати охоплюватимуть такі важливі теми, як: покращення економічної ефективності, охорона навколишнього середовища та готовність до надзвичайних ситуацій, а також ініціативи щодо покращення взаємодії людей та громад, що мешкають у прикордонних районах.

Для визначення та підтримки довгострокових рішень екологічних проблем, пов'язаних з надзвичайними ситуаціями, спільно було впроваджено 11 технічних рішень щодо води та відходів, розроблено 7 рішень для ерозії ґрунтів; було створено 18 партнерств з спільних екологічних питань та встановлено 11 мереж для запобігання ризикам, попередження населення та швидкого реагування установ, що беруть участь у надзвичайних ситуаціях.

З метою підвищення економічної ефективності прикордонної території на стійкій основі, 1.436 малих та середніх підприємства (МСП) скористались бізнес-послугами були укладені 542 партнерства між університетами, науково-дослідними інститутами і місцевими органами влади або іншими об'єднаннями, понад 2000 людей завершили навчальні курси, створено 15 комплексних туристичних продуктів.

Румунія-Україна-Республіка Молдова
ПРОГРАМА ДЛЯ ТРАНСКОРДОННОЇ СПІВПРАЦІ

Програма фінансується Європейським Союзом

Думки, висловлені в цій публікації, не обов'язково відображають точку зору Європейської Комісії.

Через реалізацію проекту «люди до людей» була просунута та здійснена взаємодія між людьми і громадами, що проживають в прикордонних районах шляхом участі в здійсненні цих ініціатив 359 установ, були організовані 119 культурних заходів/мережі громад сприяючи регіональній транскордонній ідентичності, включаючи кампанії з обізнаності щодо навколишнього середовища в межах програми. В ході реалізації Програми було проведено 34 кампанії по інформуванні громадян і реабілітаційних курсів для жертв торгівлі людьми, 388 обмінів та спільних заходів для молодих людей і 191 професійних тренінгів і зустрічей.

ВЕЛИКІ ІНФРАСТРУКТУРНІ ПРОЕКТИ, ЗАВЕРШЕНІ В 2017 РОЦІ

Попередження і захист від паводків в верхніх басейнах річок Сірет і Прут, шляхом впровадження сучасної системи моніторингу з автоматичними станціями EAST AVERT MIS ETC 966

Кілька населених пунктів в прикордонному регіоні Румунія - Україна – Республіка Молдова отримали різні види інвестицій для захисту від повеней в верхніх басейнах річок Сірет та Прут.

Інвестиції були зроблені в період листопад 2013 - грудень 2017 через тристоронній проект великої інфраструктури EAST AVERT, профінансований через Спільну операційну програму Румунія-Україна-Республіка Молдова 2007-2013.

В результаті цього проекту було впроваджена сучасна та інтегрована система моніторингу та сигналізації населених пунктів в регіоні басейнів річок Сірет та Прут. Безпека дамби Костешть Стинка була посилена за рахунок модернізації інформаційної системи, заміна насосної системи і джерел живлення. У прикордонній зоні було зроблено Спільний план дій по боротьбі з повенями, льоду, гідрологічної посухи, гідравлічних аварій споруд та аварійного забруднення для басейнів річок Сірет та Прут. Була поліпшена система оповіщення за рахунок загальної системи прогнозування і моделювання процедур. Посилена система оповіщення/сигналізації збільшена через:

- ❖ Підвищення точності прогнозів, як з урахуванням коливань потоку та часів розповсюдження паводків;
- ❖ Поліпшення моніторингу показників якості;
- ❖ Поліпшення часу відгуку в разі екстремальних подій чзавдяки модернізації режиму прийому, обробки і передачі даних і інформації.

Вісім партнерів, залучених до проекту, здійснили різні заходи щодо зменшення наслідків повені. Серед них можна відзначити роботу забезпечення водозливної греблі дамби Костешть Стинка, були консолідовані греблі на лівій стороні дамби, обидва уражені сильними повенями на річці Пруті у 2008 року.

Тому що для громадян важливо бути проінформованими про небезпеку повеней в ході реалізації проекту були зроблені різні комунікації спрямовані на підвищення обізнаності громадян в зонах ризику повеней в разі надзвичайних ситуацій.

Cristian LUPAȘCU / AGERPRES FOTO

Румунія-Україна-Республіка Молдова
ПРОГРАМА ДЛЯ ТРАНСКОРДОННОЇ СПІВРАЦІ

Програма фінансується Європейським Союзом

Думки, висловлені в цій публікації, не обов'язково відображають точку зору Європейської Комісії.

Інвентаризація, оцінка і зменшення впливу антропогенних джерел забруднення в Нижньодунайському регіоні України, Румунії та Республіки Молдова

MIS ETC 995

Головною метою проекту було зменшення впливу скидів хімічних та стічних вод у навколишнє середовище в Нижньодунайському регіоні, а також більш суворого моніторингу забруднення ґрунту та води та інформування громадськості про ці проблеми.

Впровадження цього проекту є вигідним для населення Нижньодунайському регіону, а також для туристів, які відвідують цей регіон. Була відновлена система очистки стічних вод у Вилкове, що призвело до збору високої кількості стічних вод для місцевого населення; також була побудована нова каналізаційна система для населення, що мешкає у старому районі міста.

У цьому великомасштабному проекті, який тривав з квітня 2013 року по грудень 2017 року, брали участь сім партнерів з трьох держав.

Серед здійснених заходів є: картографування джерел забруднення ґрунту та забруднення води в гірничо-географічних інформаційних системах (СГІ) в Нижньодунайському регіоні, створення Регіонального центру екологічних досліджень у м. Кілія, Одеська область (Україна) для сприяння соціально-економічного розвитку та охорони навколишнього середовища в Дунайському регіоні, вирішення екологічних проблем Дунайського басейну, зміцнення відносин транскордонного співробітництва, розробка Центру управління небезпечними відходами в Кишиневі (Республіка Молдова), оцінка ризиків для здоров'я населення та навколишнього середовища через джерела забруднення ґрунту та води, будівництво системи очистки стічних вод у Вилкове, установка інших систем контролю забруднення навколишнього середовища.

Прямі результати проекту спрямовані на очищення стічних вод та каналізації - систему збору вакууму у м. Вилкове, яка може обробляти до 900 куб. м стічної води в день і може поширюватися від 1200 жителів, спочатку з'єднаних до 8 200.

Як показують результати проекту, інвестиції значно покращили екологічні та санітарні умови у місті Вилкове та його передмістях, а також дали можливість зменшити експлуатаційні витрати поточної каналізаційної системи, будучи ефективною системою з енергичної точки зору.

Систему очистки в м. Вилкове можна розглядати як модель для очищення та зменшення кількості стічних вод, а покращення екологічних проблем у регіоні є важливою додатковою перевагою для проекту.

Сталий розвиток: що відбувається з проектами після закінчення фінансування?

Сталий розвиток - це найпоширеніший термін для європейських фінансів останнім часом і неодмінна умова успіху проекту.

Визначення стабільності - це ідея сталого та екологічно чистого, і якщо ми супроводжуємось проектами, що фінансуються з європейських фондів, стабільність розглядає результати проектів, які додають додаткову цінність у результаті їх впровадження.

Для того, щоб бути стійким, проект, після його завершення, повинен відповідати певним фінансовим умовам (наприклад створення джерел доходу для майбутніх дій працездатності та технічного

Румунія-Україна-Республіка Молдова
ПРОГРАМА ДЛЯ ТРАНСКОРДОННОЇ СПІВРАЦІ

обслуговування, виплата заробітної плати, комунальних послуг, витратних матеріалів, технічного обладнання тощо) на рівні політики (наприклад, вклад в покращення законодавства, кодекси поведінки, методи роботи і т.д.), на інституційному рівні (наприклад, належне управління інвестиціями державними установами/владою, відповідно до стандартів в цій області, зберігання власності/інвестиції), не в останню чергу пов'язані з навколишнім середовищем (наприклад, захист, поліпшення стану навколишнього середовища).

Давайте подивимося на приклад Чернівецької міської ради та на нещодавно завершений проект «Покращення екологічної ситуації в басейнах річок Прут і Дністер через покращення систем очистки стічних вод в Чернівцях і Дрокії» - код MIS-ETC 1535.

Бенефіціар модернізував установку по очищенню стічних вод через проект. Сторона, яка профінансувала (у даному випадку Європейський Союз) сподівається, що після завершення проект сприятиме поліпшенню якості стічних вод у відповідній зоні, сприятиме зменшенню забруднення, створенню кращих умов життя та комунальних послуг для прямих та непрямих бенефіціарів. Відповідно до проекту, необхідні кошти та людські ресурси для роботи установок очищення стічних вод надаються бенефіціаром.

Красномовним прикладом для культурної області є проект «Бібліотеки - відкриті ворота до знань» - код MIS-ETC 727, впроваджений Буковинською бібліотекою «І. Г. Сбієра» в Сучаві, яка зробила видимі заходи сталого розвитку.

Проект спрямований на розвиток співпраці між місцевими бібліотеками з міст Сучава та Чернівцях, розвиток міжкультурного обміну сприяючи культурній та духовній спадщині

Таким чином, після завершення проекту, були проведені наступні заходи щодо забезпечення стійкості результатів проекту: спільні зустрічі між партнерами по обидва боки кордону, що мають за мету розробки нових спільних заходів, розробки нових проектів і т.д.; загальні культурні заходи виствітлення місцевими/регіональними ЗМІ (наприклад, Салон румунської літератури в Буковині, Румунський книжковий ярмарок, святкування великого поета Міхая Емінеску); літературні зустрічі письменників з Сучави і Чернівців.

Водночас, партнери добилися того, що обладнання закуплено в рамках проекту (меблі, ІТ обладнання) були використовувані в спільних заходах, виставках; книги, придбані в рамках проекту на румунській та українській мові доступні для позики читачам.

У висновку сталий розвиток є ключовим елементом, який демонструє що позитивні ефекти від реалізації проекту передбачені і підтримуються після закінчення періоду реалізації.

Румунія-Україна-Республіка Молдова
ПРОГРАМА ДЛЯ ТРАНСКОРДОННОЇ СПІВПРАЦІ

Програма фінансується Європейським Союзом

Думки, висловлені в цій публікації, не обов'язково відображають точку зору Європейської Комісії.